

A. KUDUZ, *Prostor-D*

tehniku pastela u keramici. Samostalno izlagao u Zagrebu (1970, 1973, 1977, 1978, 1985, 1989) i Križevcima (1977). Jedan je od osnivača grupe »Arte terra«.

BIBL.: *Umjetnost keramike kroz historiju — renesansa*, ČIP, 1966, 156; *Oblikovanje keramike*, Zagreb 1989.

LIT.: S. Staničić, *Suvremena hrvatska keramika* (katalog), Zagreb 1984. — M. Baričević, *Povijest moderne keramike u Hrvatskoj*, Zagreb 1986. Ma. B.

KUČINSKI, Sergej, slikar i scenograf (Dnjepropetrovsk, Ukrajina, 10. X. 1886 — Rijeka, 7. VII. 1969). Završio Akademiju u Moskvi 1913. Od 1920. scenograf u Beogradu, od 1947. u Rijeci. Stvarao realističku scenografiju, dok je u slikarstvu ostao u okviru postimpresionizma. Poznati su mu ciklusi crteža *Stari grad u Rijeci* (1964) i *Stara Moskva* (1965). Samostalno izlagao u Moskvi, Beogradu i Rijeci. Posthumna izložba priredena mu je 1970. u Rijeci.

LIT.: R. Matejčić, In memoriam Sergej Kučinski, *Novi list*, 10. VII. 1969. Ra. Mat.

KUČIŠTE, naselje na J obali Pelješca. Jezgra naselja potječe iz XVI. st.; u XIX. st. se širi duž zaljeva izgradnjom samostojećih kapetanskih kuća u stilu dubrovačkoga ladanjskoga graditeljstva. Među građevinama uz obalu ističu se zgrade obitelji Lazarović: kasnorenesansna jednokatnica u tradiciji peljeških kapetanskih kuća i barokna kuća s kraja XVIII. st. God. 1752. sagrađena je crkva Sv. Trojstva s bogatim kamenim ukrasom, izvanredno barokno ostvarenje na našoj obali. Na groblju je gotička crkva Sv. Luke iz XIV. st. U zaseoku Zamošće, I od Kučišta, pronađeni su ostaci rim. ladanjske vile.

LIT.: C. Fisković, *Crkve na južnom dijelu Pelješca*, *Novo doba*, 21. IV. 1935. — I. Fisković, *Kulturno-umjetnička prošlost Pelješkog kanala*, Split 1972. — *Ist.*, Pelješac u protopovijesti i antici, Pelješki zbornik, 1, Zagreb 1976. V. K.

KUDELJNIAK, Albina, naivna slikarica (Varaždin, 3. XII. 1909 — Zagreb, 19. IX. 1985). U Varaždinu izučila krojački zanat; od 1931. živi u Zagrebu gdje slika i izlaže od 1970. Njezina česta tema je Zagreb: *Uspinjača u Zagrebu* (1971), *Kočija pred katedralom* (1972). U svojim slikama miješa prošlost sa sadašnjošću stvarajući poetično djelo urbane naive. Samostalno je izlagala u Zagrebu 1974.

LIT.: B. Kelemen, Albina Kudeljnjak (katalog), Zagreb 1974. — T. Šola, Kudeljnjak, Trumbetaš (katalog), Zagreb 1977. — Naivi 87 (katalog), Zagreb 1987. — Naivna umjetnost (katalog), Zagreb 1991. R.

KUDUZ, Ante, slikar i grafičar (Vrlika, 14. VI. 1935). Diplomirao 1961., a specijalni odjel za grafiku (M. Detoni) završio 1964. na Akademiji u Zagrebu gdje je sada profesor. U njegovim najranijim radovima osjećaju se tragovi figuracije (*Otok*, 1964), poslije odbacuje predmetnu aluziju i gradi kvadratične ili kružne oblike oko naglašena središta kompozicije, pokrenute dinamičnim silama i ritmovima (ciklus *Kadar*, 1965–70). Radovi što slijede sinteza su asocijativne apstrakcije i čvršće organizacije lik. elemenata koji sugeriraju pokret u prostoru (*Prostor u plavom*, 1972; *Prostor A*, 1972). U novijim crtežima i grafikama slobodno ispisuju detalje u okviru racionalno programiranih cjelina, a najvažnija zbivanja na plohi postiže zbrajanjem i umnažanjem osnovnih strukturalnih jedinica (ciklus *Grad*, 1976/77; panoramski prikazi krajolika Zagorja, 1984). Kreće se od izrazite polikromije do crno-bijelih odnosa i međusobne kombinacije grafičkih i kromatskih kontrasta. Samostalno je izlagao u Zagrebu (1967, 1970, 1973, 1978, 1979, 1980, 1985, 1988), Splitu (1970, 1974, 1986), Ljubljani (1973, 1978), Beogradu (1965, 1971), Novom Sadu (1977), i Haagu (1980). Bavi se grafičkim oblikovanjem, oprema knjige, časopise i kataloge.

LIT.: Ž. Sabol, Ante Kuduz, *Razlog*, 1963, 8. — J. Denegri, Ante Kuduz, *Umetnost* (Beograd), 1966, 5. — M. Šolman, Ante Kuduz (katalog), Zagreb 1967. — I. Zidić, Kadar i ekran, *Telegram*, 17. III. 1967. — Lj. Mijka, *Grafika Ante Kuduza*, u knjizi: *Eseji*, Zagreb 1970. — Z. Maković, Jedinica i cjelina, u knjizi: *Oko u akciji*, Zagreb 1972. — T. Maroević, Ante Kuduz (katalog), Zagreb 1973. — Z. Rus, Začetak kadra, ČIP, 1980, 6. — V. Maleković, Sklonost geometrizaciji, *Vjesnik*, 17. V. 1980. — T. Maroević, Ante Kuduz (katalog), Zagreb 1985. — M. Šolman, Kuduz, — crteži (katalog), Zagreb 1988. Z. Mak.

KUDUZ, Ivan, slikar (Brezovac kraj Bjelovara, 23. VI. 1943). Završio Akademiju u Zagrebu 1968 (A. Kinert). Bio je suradnik Majstorske radionice K. Hegedušića 1970–72. Već u najranijim radovima reducira narativne elemente i pojačava čiste likovne odnose snažnim koloritom; isijavanje boje upućuje na pun prostor, a djela se doimaju kao predlošci predmeta i plastičnih ambijenata (*Crveni prostor*, 1977). Bavi se grafikom i grafičkim oblikovanjem. Samostalno izlagao u Zagrebu (1971, 1978, 1988, 1990) i Splitu (1974, 1990).

LIT.: Lj. Mijka, Ivan Kuduz (katalog), Zagreb 1973. — T. Lalin, Ivan Kuduz (katalog), Zagreb 1988. R.

KUJUNDŽIĆ, Hajrudin, slikar (Velečevo, Bosna i Hercegovina, 15. XI. 1915 — Zagreb, 17. III. 1986). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1949. Bio je suradnik Majstorske radionice K. Hegedušića. Izlaže od 1953. U

H. KUJUNDŽIĆ, *Ezop*, Zagreb, Moderna galerija

V. KULIŠ, *Vrt pjenećih ruža*

brojnim portretima, figurama, figuralnim kompozicijama i pejzažima nastoji ostvariti svoj lik. izraz nadahnjujući se domaćim naslijeđem (istarske freske, bosanski stećci) i folklornim elementima, povezujući te komponente s određenim nadrealističkim lirizmom (*Bezglavi bijeg, Čovjek i golubica, Usamljeni, Tako mora biti*). Njegova djela odlikuje ekspresivan i simbolički pristup ljudskome liku i specifična kromatika smeđih, crvenosmeđih i zlatnožutih tonova. Ponekad razbija pravilan okvir slike, a živost fature i monumentalnost postiže stiliziranjem oblika i uporabom različitih materijala (boja, pijesak, granitna zrna); na sličan način nastaju i njegove tapiserije. Izvodio freske i mozaike u javnim prostorima. Osnovao Galeriju »Toč« u Selcu. Samostalno izlagao u Zagrebu, Crikvenici, Sisku, Osijeku, Zadru, Banjoj Luci, Sarajevu, Beogradu, Mariboru, Milanu, Stuttgartu, Comu, Amsterdamu, Parizu, Bergenu i Beču. Bavio se kopiranjem srednjovj. zidnih slika, ilustriranjem knjiga i primijenjenom grafikom.

LIT.: V. Rožić, Ekspresionizam Hajrudina Kujundžića, Mozaik (Beograd), 1961, 12. — M. Karamahmedović, Simbolika i tradicija, Oslobođenje (Sarajevo), 10. II. 1964. — V. Maleković, Ikone prolaznosti, Vjesnik, I. V. 1971. — I. Biard, Hajrudin Kujundžić (katalog), Zagreb 1976. — V. Zlamalik, Hajrudin Kujundžić: ulja i tapiserije (katalog), Zadar 1979. — J. Depolo, Hajrudin Kujundžić (katalog), Zagreb 1985. K. Ma.

KUKEC, Aleksandar, fotograf (Koprivnica, 8. VII. 1931). Diplomirao umjetničku fotografiju na Školi primijenjene umjetnosti u Zagrebu 1955, na kojoj od 1958. radi kao profesor. Fotografijom se bavi od 1952, snima pejzaže, portrete i arhitekturu. Bavi se ilustrativnom i eksperimentalnom fotografijom. Autor je više monografija (*Brač, Škola Jordanovac*) te mnogih publikacija, plakata i kataloga. Izlagao u Zagrebu (1955, 1972, 1977, 1987), Splitu (1985), San Franciscu (1985).

LIT.: G. Quien, Aleksandar Kućec (katalog), Zagreb 1977.

KUKEC, Stjepan, slikar (Koprivnica, 20. VIII. 1894 — Zagreb, 6. XII. 1981). Studirao je na Akademiji u Zagrebu 1913—17. Bio je grafički urednik u tiskari V. Vošickoga u Koprivnici 1920—33. Predavao na Školi primijenjene umjetnosti u Zagrebu 1950—64. Slikao portrete i krajolike, razvijao se od zatvorenih oblika do kolorističke slobode i neposredna poteza (*Bol na Braču*, 1950). U posljednjem razdoblju slikao akvarele i monotipije (*Vidik s Hercegovačke*, 1962; *Novi Zagreb*, 1978). Samostalno izlagao u Koprivnici (1918, 1932, 1982) i Zagrebu (1972). Bavio se ilustracijom i grafičkim oblikovanjem.

LIT.: M. Špoljar, Stjepan Kućec (katalog), Koprivnica 1982. — V. Maleković, Slikar na margini, Vjesnik, 30. VI. 1982. Ž. Sa.

KUKULJEVIĆ SAKCINSKI, Ivan, povjesničar, političar i pisac (Varaždin, 29. V. 1816 — Puhakovec u Hrv. zagorju, I. VIII. 1889). Školovao se u Varaždinu i Zagrebu, kadetsku školu polazio u Kremsu, od 1842. u upravnoj službi u Hrvatskoj. Zalagao se za uvođenje hrvatskoga jezika u Sabor, u upravu i škole. God. 1848—49. s Lj. Gajem i A. Vranicanijem na čelu nar. pokreta i vlade, arhivar i predstojnik za prosvjetu u banskome vijeću. Od početka apsolutizma (1850) bavi se znanošću, osniva Društvo za povjestnicu jugoslavensku, pokreće »Arkiv za povjestnicu jugoslaven-sku« (1851—75). Izabran 1867. za pravoga (zahvalio se na članstvu) i 1886. za počasnoga člana JAZU, bio je predstojnik Matice hrvatske i prvi konzervator umjetničkih spomenika za Hrvatsku i Slavoniju (od 1855). Putuje po S Hrvatskoj, Dalmaciji (1854, 1856. i 1873), Albaniji i Italiji (1856—57), gdje prikuplja građu za povijest Južnih Slavena, proučava spomeničku baštinu, prepisuje natpise s epigrafskih spomenika, skuplja rukopisne zbirke starih pisaca i nar. pjesme. Objavio je prvi južnoslav. umjetnički biografski leksikon, *Slovník umjetnikah jugoslavenskih* (5 svešćica od A do Strahinić, nedovršeno), kojim je utemeljio hrv. povijest umjetnosti kao znanstvenu disciplinu. Izdao je zbirke dokumenata, monografije i članke o hrv. umjetnicima, starim gradovima i umj. spomenicima.

BIBL.: (djela s tematikom iz povijesti umjetnosti): *Julije Klovio*, Zagreb 1847; *Ilirski zavod i crkva sv. Jerolima u Rimu*, AZPJ, 1851; *Tiskari jugoslavenski XV i XVI vjeka*, ibid.; *Dragocjene i umjetne stvari grobova Zrinjskih u gradu Čakovcu*, ibid.; *Pitanja na sve priatelje domaćih starina i jugoslavenske povjestnice*, ibid.; *Život Jurja Julia Klovio*, slikara, Zagreb 1852; *Događaj Medvedgrada*, Zagreb 1854; *Lucijan Vranjanin, neumrlj graditelj urbinskoga dvora*, AZPJ, 1854; *Tripun Kokoljić, slikar iz Perasta*, ibid.; *Juraj Matejević, graditelj stolne crkve šibeničke*, Neven 1855, 22; *Bericht über einige Baudenkmale Kroatiens*, MCC, 1856; *Prvostolna crkva zagrebačka. Opisana s gledišta povjestnice umjetnosti i starina*, Zagreb 1856; *Neu entdeckte Überreste einer römischen Kolonie im Thale Ternava bei Agram*, Luna, 1856, 24; *Friderik Benković*, AZPJ, 1857; *Izvjestje o putovanju kroz Dalmaciju u Napulj i Rim, s osobitim obzirom na slavensku književnost, umjetnost i starine*, ibid.; *Uspomena na putovanje po Bosni*, Narodne novine, 1858, 60—81; *Slovník umjetnikah jugoslavenskih*, Zagreb 1858—60; *Grobni spomenik Vekeneg od plemena hrvatskih kraljeva*, AZPJ, 1859; *Grad Senj*, ibid., 1860; *Kroatisch-dalmatinische Künstler am Hofe des ungarischen Königs, Mathias Corvinus*, Agramer Zeitung, 1860, 192; *Andreas Medulic Schiavone, Maler und Kupferstecher*, Zagreb 1863; *Grobni hervatskih kraljevah i nieke dragocjenosti hervatskih vladarah*, Narodne novine, 1864, 62; *Opatija b. d. Marije u Topuskom*, Književnik, 1864, 1; *Njeke gradine i gradovi u kraljevini Hrvatskoj*, I—III, Zagreb 1869. i 1870; *Župna crkva sv. Marka na zagrebačkom Greču*, Kalendar zagrebačkog društva čovječnosti, 1872; *Putne uspomena iz Hrvatske, Dalmacije, Arbanije, Krfa i Italije*, Zagreb 1873; *Trsat grad*, Vienac, 1875, 41; *Starine u gradu Zagrebu i njegovoj okolini*, AZPJ, 1875; *Jure Glović prozvan Julio Klovio, hrvatski sitoslikar*, Zagreb 1878; *Zvonoljevstvo u Zagrebu*, Vienac, 1880, 6—11; *Dva spomenika kova zlatarskoga*, VjHAD, 1882, 4; *Zrin grad i njegovi gospodari*, Zagreb 1883; *Lucijan Martinov Vranjanin, graditelj XV vjeka*, Glasnik Društva za umjetnost i umjetni obrt, 1886; *Sokol grad Brinjski*, ibid.,